مشکلات بیمه‌ای خود را به ما بگویید

یکی از دغدغه‌ها و مشکلات سازمان‌های بیمه‌ای نداشتن آگاهی و یا اطلاعات ناکافی کسانی است که از خدمات این سازمان‌ها استفاده می‌کنند. استفاده از مشاوره کارشناسان بهترین راه برای رفع این مشکل و صرفه‌جویی در هزینه و وقت است. «پرسش» جایی است که شما می‌توانید سوالات مرتبط با بیمه، حقوق و مقررات کار و همچنین مشکلاتی که احیانا در جریان مراجعه به شعب تامین اجتماعی با آن روبه‌رو شده‌اید را با مشاوران هفته‌نامه آتیه‌نو در میان بگذارید و پاسخ آن را در همین صفحه بخوانید. برای این منظور می‌توانید سوالات خود را از طریق ایمیل mohamadghashghaii@yahoo.com برای ما ارسال کنید و یا به آدرس دفتر نشریه که در شناسنامه صفحه آخر قید شده است، بفرستید.

پرسش

آنچه می‌خواهید از بیمه و کار بدانید

محمد حسین قشقایی

کارشناس تامین اجتماعی

مشاور آتیه‌نو توضیح می‌دهد:

مشمولین بیمه بیکاری چه کسانی هستند؟

در صورتی که کارگاه بر اثر حوادث پیش‌بینی‌نشده مانند سیل، زلزله و... که از اختیار کارگر و کارفرما خارج است، بیکار شود، بیکاری غیرارادی محسوب می‌شود و کارگر در طول تعطیلی کارگاه از مقرری بیمه بیکاری برخوردار می‌شود.

بیکاری و حمایت‌های بیمه‌ای مرتبط با آن یکی از مباحث پردامنه در کلیه کشورها به شمار می‌آید. این موضوع در ایران از تاریخ شروع حمایت‌های مقرر در قانون بیمه بیکاری از سال ۱۳۶۷ به صورت آزمایشی و از سال ۶۹ به طور دائم به مرحله تصویب و اجرا گذارده شد، و هر سال شیوع و توسعه بیشتری یافت. سوالات زیادی در مورد بیمه بیکاری و مقررات مربوط به آن به دستمان رسیده است که در نظر داریم در این شماره به آن‌ها بپردازیم.

مبنای بیمه بیکاری در قانون بیمه بیکاری مصوب ۱۳۶۹ بر سه عامل استوار است: علل و عوامل بیکاری، داشتن سابقه لازم قبل از بیکاری، و زمان و مهلت مراجعه جهت درخواست مقرری بیمه بیکاری.

■ علت بیکاری

عامل اصلی در احراز شرایط دریافت مقرری بیمه بیکاری بر پایه اخراج استوار شده است. به این معنا که بیمه‌شده کار خود را به اختیار از دست نداده باشد. در این چارچوب چهار فرض قابل تصور است.

– فرض اول اخراج کارگر بدون دخالت و نقش وی در ایجاد آن است. در این حالت کارگر باید توسط کارفرما اخراج شده باشد. این اخراج می‌تواند به لحاظ عدم نیاز کارگر باشد یا عدم تفاهم کارگر و کارفرما در ادامه همکاری و کار. بنابراین در مواردی که خود کارگر در بروز بیکاری نقش داشته باشد بیکاری غیرارادی محسوب نمی‌شود. به طور مثال اگر کارگر استعفا دهد، یا ترک کار کند، بیکاری وی ارادی است و مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری نمی‌شود. یا چنانچه بیکاری ناشی از توافق کارگر و کارفرما باشد و بر اساس توافق دوجانبه قرارداد کار خاتمه یافته و تسویه‌حساب به عمل آمده باشد، مشمول مقرری نخواهد بود. وجود چنین شرطی (اخراج) برای اخذ مقرری لازم است، چراکه امید به دریافت مقرری بیکاری نباید موجب ترک کار اختیاری شود و کاهلی را ترویج کند.

– فرض دوم موردی است که کارگر با انجام اقدامات و فعالیت‌هایی که از آن به قصور در کار تعبیر می‌شود، اخراج شود. اگرچه در این حالت کارگر توسط کارفرما اخراج شده ولی به جهت آنکه عامل اصلی اخراج، رفتار نادرست کارگر بوده، درواقع بیکاری ارادی تلقی می‌شود و کارگر مشمول دریافت مقرری بیکاری نمی‌شود. البته این نوع اخراج باید با موافقت شورای اسلامی کارگاه و یا نماینده کارگران باشد و توسط هیئت‌های حل اختلاف وزارت کار نیز تایید شود.

– در صورتی که کارگاه بر اثر حوادث پیش‌بینی‌نشده مانند سیل، زلزله و... که از اختیار کارگر و کارفرما خارج است، بیکار شود، بیکاری غیرارادی محسوب می‌شود و کارگر در طول تعطیلی کارگاه از مقرری بیمه بیکاری برخوردار می‌شود. در چنین حالتی کارگر پس از احیای مجدد کارگاه به کار سابق بازمی‌گردد. این مورد از مواردی است که دوره تعطیلی کارگاه، دوران تعلیق قرارداد کار با دریافت مقرری بیمه بیکاری است و کارفرما نمی‌تواند عذر کارگر را بخواهد. کارمندان و کارشناسان شعب سازمان تامین اجتماعی باید در این نوع از بیکاری متوجه باشند که پس از احیای مجدد کارگاه، کارگر باید به کار خود بازگشت داده و مقرری وی قطع شود.

– همچنین در تمامی موارد دوران تعلیق از قبیل دوره سربازی، حضور در جبهه، مرخصی زایمان، مرخصی استعلاجی، مرخصی سفر حج، مرخصی‌های استحقاقی و مرخصی بدون حقوق، که پس از پایان مدت تعلیق کارفرما از پذیرش مجدد کارگر سر باز زند، مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری خواهد بود.

■ سابقه لازم

سابقه لازم برای برخورداری از مقرری بیمه بیکاری داشتن حداقل شش ماه سابقه قبلی است. ولی در چند مورد داشتن سابقه مذکور لازم نیست یا نیاز به سابقه بیشتری است. موارد استثنا عبارت است از:

الف) در صورتی که بیکاری ناشی از تعطیلی کارگاه بر اثر حوادث غیرمنتظره باشد، نیازی به سابقه شش‌ماهه نیست و با یک روز سابقه هم مقرری مربوطه به کارگر بیکار تعلق می‌گیرد.

ب) در صورتی که بیکاری پس از اتمام قرارداد کار مدت‌معین باشد و شخص بیمه‌شده نیز دارای یک سال سابقه در آخرین کارگاه باشد، مشمول دریافت مقرری می‌شود. با این توضیح که با پایان قرارداد در قراردادهای مدت‌موقت مقرری بیمه بیکاری به کارگر تعلق نمی‌گیرد، ولی چنانچه بیمه‌شده در حین قرارداد موقت بیکار شود مشمول دریافت مقرری خواهد بود.

■ مهلت مراجعه

کارگر اخراجی پس از اخراج یک ماه فرصت دارد تا به هیئت‌های حل اختلاف وزارت کار مراجعه و درخواست مقرری بیمه بیکاری کند. در صورت عذر موجه مثل بیماری یا... امکان مراجعه تا حداکثر سه ماه نیز وجود دارد. این مدت برای کارگرانی که از خدمت سربازی یا حضور در جبهه مراجعه می‌کنند و کارفرما از پذیرش آن‌ها خودداری می‌کند دو ماه است.

■ کارمند پیمانی یک نهاد دولتی بوده‌ام و ۱۰ سال سابقه بیمه تامین‌اجتماعی دارم. سه سال قبل از طریق هسته گزینش رد صلاحیت و بیکار شدم. در دیوان عدالت اداری نیز همان رای را بعد از دو سال تایید کردند. هیچ‌گونه حق سنوات و پولی به من پرداخت نشد. به اداره کار هم مراجعه کردم گفتند چون کارمند هستی بیمه بیکاری به شما تعلق نمی‌گیرد. آیا واقعا این‌طور است؟ من برای ادامه بیمه‌ام که بازنشستگی داشته باشد چه کار باید بکنم؟ در این سه سال هم هیچ جا شاغل نبوده و بیمه پرداخت نکرده‌ام.

در قانون بیمه بیکاری فقط مشمولین قانون کار تحت پوشش بیمه بیکاری قرار گرفته‌اند و کارفرما موظف است هر ماهه ۳ درصد حق‌بیمه علاوه بر حق‌بیمه تامین‌اجتماعی را بابت کارکنان خود به سازمان تامین‌اجتماعی پرداخت کند. بنا بر این ضوابط، این قانون مشمولین قانون مدیریت خدمات کشوری و سایر مشمولین استخدامی را دربرنمی‌گیرد. در مورد سوال دوم نیز لازم به توضیح است که سوابق شما در صندوق تامین‌اجتماعی محفوظ است و در صورت اشتغال مجدد می‌توانید بیمه خود را کامل کنید، تا شرایط بازنشستگی را احراز کنید. در صورت عدم اشتغال در کارگاه‌های مشمول قانون کار، از طریق بیمه اختیاری و با پرداخت حق‌بیمه مربوطه می‌توانید بیمه خود را ادامه دهید و تکمیل کنید.

■ شرایط استفاده از بیمه بیکاری بعد از دوران زایمان چیست؟

اگر کارفرما از پذیرش مجدد بیمه‌شده‌ای که از مرخصی زایمان بازگشته خودداری کند، درواقع وی را غیرموجه اخراج کرده است، زیرا دوره مرخصی زایمان جزو دوره تعلیق است و کارفرما پس از دوره تعلیق باید او را سر کار خود بازگرداند. اگر در هر صورتی از پذیرش کارگر خودداری کند، با توجه به سایر شرایط، وی مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری خواهد بود.

شرح جدول شماره ۸۱

طراح: حمیدرضا عبدالوند

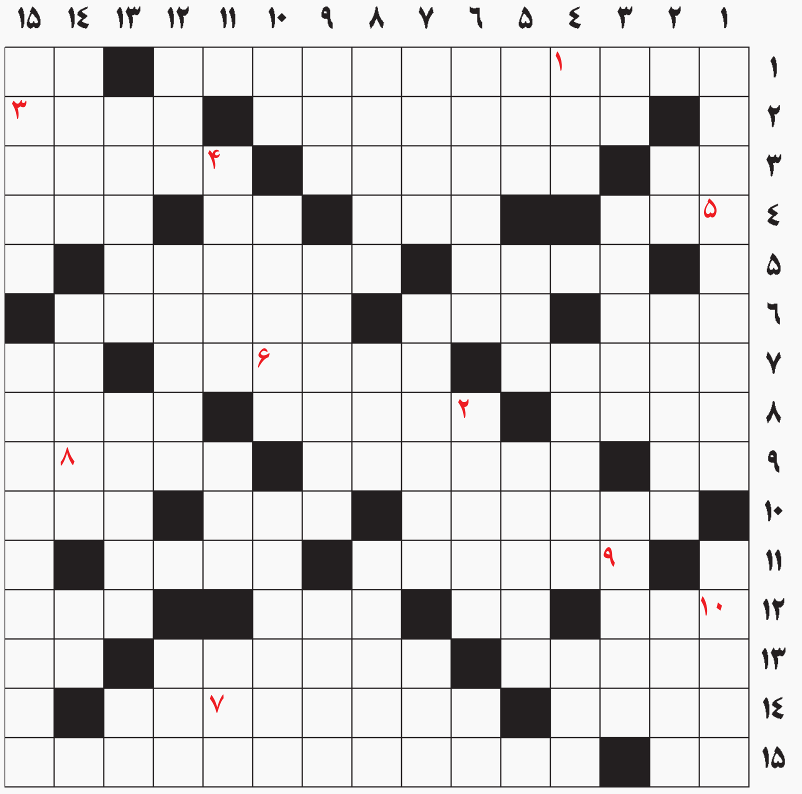

افقی

۱ – حوزه پرداختی که اصلی‌ترین نقطه کانونی مدیریت بر مصارف در سازمان تامین‌اجتماعی است – آب در لسان عرب

۲ – حکیم مشهور چین با نام دیگر کونگ‌فوتسه – نمونه معمولا دست‌ساز چیزی

۳ – فتنه – شیطان – از درختان سایه‌سار

۴ – کوهستانی در اروپا – چین‌وچروک پوست – رودی در شهر پاریس – یک مجموعه از هر چیز

۵ – پیامبری از شمال عراق – در معرض فشار یا آزار

۶ – جانشین زرع و گز – شکافتن – موجب موفقیت در کاری

۷ – فکر یا احساس تردیدآمیز – از رنگ‌های سبز – ریشه کلمه دسیسه

۸ – ماده‌ای خوشبو مرکب از مشک و کافور – پدیده‌ای مخرب و نامیمون که صدمات غیرقابل جبرانی بر پیکره اقتصاد کشور وارد می‌کند – سایبان‌ها

۹ – ضمیر جمع انگلیسی – نویسندگان – سوره‌ای در کلام‌الله مجید

۱۰ – مهم‌ترین منبع درآمد سازمان تامین‌اجتماعی – مقابل ازل – مردزن‌مرده

۱۱ – جنبش، شادمانی – واحد طول معادل سه فوت

۱۲ – مسافرخانه شیک – هرگز نه – آلوده، آغشته – شکل مصری!

۱۳ – مکانی برای ذخیره‌سازی کالا – رئیس‌جمهوری کشور عزیزمان – دوسوم وزن انسان را تشکیل می‌دهد

۱۴ – کشوری که بزرگ‌ترین جمعیت مسن اروپا را به خود اختصاص داده است – تامین‌کننده خوراک روزانه دیگران

۱۵ – واحد سطح – یکی از بزرگ‌ترین کشورهای تولیدکننده مواد معدنی

عمودی

۱ – از انواع بازنشستگی که یکی از مهم‌ترین عواملی است که منابع و مصارف سازمان تامین‌اجتماعی را تهدید می‌کند – مرکز بام دنیا

۲ – فرمان خودرو – همراه مهر و جانماز – از آثار هوشنگ مرادی کرمانی

۳ – ابزار تکثیر نوار – رفتن به دنبال یک رهبر یا راهنما – ریختگی

۴ – مادر ترک‌ها – وسیله نقلیه چرخدار قدیمی – پرداخت دین

۵ – نرسیدن هوا به ریه‌ها – فیلمی از نرگس‌آبیار با هنرمندی شبنم مقدمی و پانته‌آ پناهی‌ها و برنده سیمرغ بلورین – آغازگر جنگ دوم جهانی

۶ – گردشگر – نویسنده – تکرار حرف دوازدهم

۷ – گذرگاه – داستانی از لئو تولستوی نویسنده روسی – فلز پرمصرف

۸ – از مصالح ساختمانی – کسی را مورد ریشخند یا بازیچه دیگران قرار دادند! – از بزرگ‌ترین روستاهای پلکانی در شهر زنوز مرند معروف به ماسوله آذربایجان

۹ – نام قدیم فردوس – بزرگ‌منشانه – شب‌زنده‌داری

۱۰ – فلز هادی – چادر – بزرگ‌ترین و رایج‌ترین بحران کشور در سازوکارهای ناپاک

۱۱ – سکه کوچک در سال‌های پیش از دهه ۱۳۲۰ شمسی که ارزش رسمی آن ده دینار بود – اشاره و اطوار – بافته‌ها

۱۲ – کشوری در همسایگی عربستان – خوش‌گمانی – نویسنده روسی «چنگیزخان»

۱۳ – کتاب مقدس زرتشتیان – بالاپوش ضخیم – تازه

۱۴ – تکبیرگو – زدودن – علامت مفعولی

۱۵ – یکی از معدود کشورهایی که برای توریست‌ها خدمات درمانی رایگان در نظر گرفته – تجربه مشترکی میان سینمای هند و ایران

پاسخ جدول شماره ۸۰

قانون کار

آهنگ آتیه
مؤسسه فرهنگی هنری آهنگ آتیه

حوزه های فعالیت مؤسسه:
■ طراحی، تأمین محتوا و انتشار انواع تولیدات رسانه‌ای
■ ایده‌پردازی و ساخت انواع تیزر، آنونس و فیلم مستند
■ برگزاری همایش‌ها و سمینارها
■ طراحی و چاپ انواع بروشور، کاتالوگ و...
■ اطلاع رسانی و تبلیغات محیطی
■ تأمین و تولید متنوع‌ترین هدایای تبلیغاتی

تلفن:
۸۸۵۱۷۰۸۲ – ۶
نمابر:
۸۸۵۲۴۴۵۱
۸۸۵۱۷۰۸۷
www.ahangeatiye.ir